

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus Biennalis Studii Canonici, Sive Succincta Et
Methodica Sacrorum Canonum Explanatio**

Engelhard, Johann Martin

Moguntiae, 1700

Titulus VII. De Hæreticis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63255](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63255)

tus *l. fin. Cod. de paganis*, qua baptizari renuentes confiscatione bonorum & exilio plecti iubentur, & exemplum Regis Hispaniarum, qui Iudæos baptismum recusantes confiscatione, flagellatione, & exilio punivit. Quibus non obstantibus Respond. Eos directè ad fidem suscipiendam cogi non posse, cum nec potestas Ecclesiæ, quæ solos baptizatos iudicat, nec iurisdictio principum, quæ tranquillitatem tantum Reipublicæ considerat, eò usque se extendat; indirectè tamen, præmiis videl. privilegiis, vel rigorosis exactionibus, ad fidem induci posse communis est Canonistarum & Theologorum Doctrina; Et de hac loquuntur allegati Canones, non de coactione directâ; executio Regis Hispanorum in Iudæos facta coactionem directam licitam esse non evincit; vel enim facta est ob periculum perversionis, aut ad evitanda gravia mala; quæ, ut experientia loculenter testatur, ex eorum malitia in rempublicam Christianam derivantur.

TITULUS VII.

De

Hæreticis.

QUÆRES I. Quid sit hæresis. Respond. Hæresis est error contra fidem cum pertinaciâ conjunctus in eo qui fidem suscepit. Ex qua definitione patet hæreticum non esse qui doctrinam suam Iudicio Ecclesiæ contrariam esse ignorat, propter defectum pertinaciæ; nec eum qui metu percussus exterius fidem negat, quam in corde

corde retinet; cum non habeat Iudicium Ecclesiæ contrarium. Hæretici igitur dicuntur, qui spretâ Ecclesiæ auctoritate Scripturam ad sensum sibi placentem intelligunt & ex hoc doctrinas fidei contrarias introducunt.

QUÆRES 2. Quinam in specie pro hæreticis habendi sint? Respond. Tam varias esse eorum sectas, ut Owenus legens verba Apostolorum Luc. 17. *Domine audage nobis fidem.* meritò dixerit:

Non augenda fides potius minuenda videtur,

Cum vix sint homines tot, quot in orbe fides.

communiter autem ab auctoribus suis nomen consequuntur; Sic Lutherani à Lutherò, Calvinistæ à Calvino hæresiarchis nuncupantur, ideo risu digni, quod non Deum sed hominem, fidei suæ auctorem agnoscant, quem enormia vitia undique difamârunt.

QUÆRES 3. Unde proveniant hæreses? Respon. Causa efficiens hæreseos est diabolus, pertinacia mentis, perversus intellectus, diffidium, imperitia, & arrogantia doctorum *can. dixit Apostolus caus. 24. q. 3.* Quorum finis est interitus, cum præmium ab eo exspectent, quo suadente hæreses introduxerunt.

QUÆRES 4. Quænam circa hæreticos præsentè titulo statuantur? Respond. Ad impediendum ne hæreses facillè nascantur, vel natæ latius non propagentur, multa à SS. Canonibus salubriter sunt constituta. 1. Quidem damnantur clandestina cum iis conventicula in locis præsertim de hæresi suspectis *cap. 12. & 13. §. fin. h. t. 2.* Cum ipsis hæreticis damnantur eorum libri, igne non lecti digni,

digni, quōs proinde sine licentiā speciali à Summo Pontificā impetrata, sub pœnæ excommunicationis legere non licet. 3. Laicis interdicta est omnis prædicatio. *cap. 12. § 13. h. t.* qui non solum sed & ecclesiastici præter auctoritatem à Sede Apostolicā, vel locorum ordinariis acceptam, prædicationis officium usurpantes, excommunicari jubentur. 4. Laici publicè de Mysteriis fidei disputare prohibentur, ob eorum ignorantiam & periculū perversionis.

QUÆRES 5. Quænam pœnæ sint in hæreticos statutz? Resp. Ad arcendas hæreses graves lura pœnas statuerunt quarum metu homines aberroribus præservandi essent. Prima pœna est excommunicatio ipso jure lata & Papæ reservata *cap. 9. h. t.* qua & fautores, id est defensores & receptores ligantur. *cap. 8. § 13. vers. credentes. h. t. § cap. 2. eod. in 6.* Secunda Pœna est irregularitas, sive inhabilitas ad suscipiendos ordines, etiam post absolutio- nem impetratam *cap. 2. h. t. in 6.* quod tamen in Germania nostra in procedit, teste expedientia. Tertia est inhabilitas ad beneficia, officia, & dignitates Ecclesiasticas. *cap. 2. h. t. in 6.* Quarta est infamia juris, quæ ipsos etiam liberos afficit. Quinta est confiscatio omnium bonorum quæ ipso jure incurritur *c. 19. h. t. in 6.* Sexta est amotio ab officiis antea habitis. Septima est amissio patriæ potestatis in liberos qui sui juris fiunt, à die commissæ hæreseos. *cap. 2. §. fin. h. t. in 6.* Octava est absolutio subditorum ab omni obligatione etiam juratâ *cap. fin. h. t.* Est traditio hæreticorum in manus potestatis sæcularis, à quasi aut recidivi fuerint, aut hæresim abjurare noluerint, ultimo possunt plecti supplicio uti docet praxis inquisitionum in Italiâ.

TIT.